

Dichter bij de Zwarte Koe

Twee gigantische stieren staan oog in oog. Een kudde paarden lijkt te draven. Een rode koe met zwarte kop leidt een ware optocht van diverse dieren. Dit ongeziene staaltje van rotskunst werd in 1940 ontdekt door een jonge automonteur, die met zijn hond op wandel was in het bos. Na onderzoek bleken in de grotten van Lascaux in Frankrijk meer dan tweeduizend dieren te bewonderen, die zo'n twintigduizend jaar geleden werden geschilderd.

Minder dan een maand na de ontdekking kon iedereen al een rondleiding krijgen in de grotten, voor de prijs van 2 Franse frank. Na een aantal jaar bleek echter dat de aanwezigheid van de bezoekers beschadigingen veroorzaakten en in 1963 sloten de grotten voorgoed voor het publiek. De replica Lascaux II opende twintig jaar later.

Nu komt Lascaux echter ook naar de nieuwsgierigen toe. Een in 2000 ontdekte techniek maakte het mogelijk om lichte, verplaatsbare replica's te maken en die de wereld rond te laten reizen. Een aantal daarvan is op dit moment te zien in het Brusselse Jubelparkmuseum.

Licht en donker

De tentoonstelling begint bij het verhaal van de ontdekkers en van Henri Breuil, de archeoloog en priester die de schilderijen als eerste onderzocht. Maquettes van de grot tonen vervolgens waar de tentoongestelde replica-wanden zich precies bevinden.

In de centrale ruimte met de reproducties is het afwisselend licht en donker. Daardoor zie je het ene moment de afbeeldingen die je in de echte grot met het blote oog kunt zien, het andere moment lichten de minder duidelijke tekeningen op die door onderzoekers werden ontdekt.

Een film in de volgende ruimte zoomt in op de wand van de Zwarte Koe, genoemd naar de centrale figuur, en bespreekt technieken en stijl van de rotskunstenaars. Verderop nemen bezoekers plaats voor een videowand en luisteren via hoofdtelefoons naar mijmeringen van diverse mensen over Lascaux.

„Ik zou willen begrijpen hoe de groepen die dit maakten, georganiseerd waren”, vertrouwt Muriel Mauriac, de huidige conservator van de grotten, het publiek toe. „Waar genoten de kunstenaars hun opleiding? Wie mocht er schilderen en wie niet? Het is duidelijk dat de schilders op andere plekken experimenteerden en oefenden. Misschien vinden we ooit nog zo'n plek en komen we zo meer te weten.”

De reizende tentoonstelling is in Brussel aangevuld met een Belgisch luik. Rotskunst werd hier nog niet ontdekt, maar werktuigen en juwelen getuigen wel van de creativiteit van honderden eeuwen geleden. (JVH)

Lascaux. De Sixtijnse Kapel van de prehistorie, tot 15 maart in het Jubelparkmuseum in Brussel, van dinsdag tot vrijdag van 9.30 tot 17 uur en 's weekends van 10 tot 17 uur. Info via 02 741 72 11 of www.kmkg-mrah.be.

Met humor voor vrede

Netwerk van cartoonisten wint Prijs Henri La Fontaine 2014

- Cartooning for Peace wil mensen onverdraagzaamheid afleren
- Tekenaars uit meer dan vijftig landen en zes werelddelen zijn lid
- Netwerk helpt als werk een cartoonist in de problemen brengt

Jozefien VAN HUFFEL

In de herfst van 2005 waren enkele cartoons plotseling wereldnieuws. De Deense krant *Jyllands-Posten* publiceerde twaalf prenten over de profeet Mohammed en gaf op die manier de aanleiding tot een enorme controverse. Met die zaak in gedachten brachten Kofi Annan, destijds secretaris-generaal van de Verenigde Naties, en de Franse cartoonist Plantu een jaar later twaalf perstekenaars samen in New York voor een bijeenkomst over cartoons en vrede.

Hoe kunnen cartoons mensen 'afleren' om onverdraagzaam te zijn? En hoe kunnen ze mensen van diverse culturele achtergronden verbinden? De bijeenkomst leidde uiteindelijk tot de oprichting van het internationale Cartooning for Peace in 2008. „We tellen nu 108 leden van 42 verschillende nationaliteiten”, zegt medewerker Claire Cernaut. „Enerzijds zijn we een vereniging in Frankrijk, die zowel voor het grote publiek als voor wetenschappers evenemen-

Een vredesduif van de hand van een Palestijnse cartoonist. © Baha Boukhari/Cartooning for Peace

ten en ontmoetingen organiseert. Anderzijds is er de internationale stichting, die onder meer tweejaarlijks een prijs uitreikt.”

Gebroken handen

Onlangs viel Cartooning for Peace zelf in de prijzen. De *Prijs Henri La Fontaine*, genoemd naar een Belgische politicus en Nobelprijswinnaar, bekroont telkens een organisatie of persoon die vandaag voor dezelfde waarden en rechten strijd als La Fontaine honderd jaar geleden: humanisme, sociale rechtvaardigheid, feminisme en het recht op vrij onderzoek. Op 9 december wordt de prijs overhandigd in het Brusselse stadhuis.

Op de website van Cartooning for Peace geven honderden cartoons evenveel visies op thema's zoals mensenrechten en oorlog, religie en klimaat. De Amerikaanse Liza Donnelly plaatst kinderen van verscheiden herkomst rond een kookpot en laat de damp een vredesteken vormen, de Palestijn Baha Boukhari toont een vredesduif die als schietschijf wordt gebruikt.

Cartooning for Peace steunt daarnaast ook perstekenaars die in de problemen komen. „Allereerst zijn we waakzaam. We volgen de situatie van cartoonisten overal ter wereld en verspreiden nieuws over elke aanval op de vrijheid van meningsuiting”,

legt Claire Cernaut uit. „Als de situatie ergens echt problematisch wordt, komen we in actie en doen we een beroep op ons netwerk van tekenaars.”

Zo was er bijvoorbeeld de zaak van de Syriër Ali Ferzat. In 2011 braken aanhangers van het regime van president Bashar al-Assad zijn handen. „De leden steunden hem al tekenend”, zegt Cernaut. „Afhankelijk van de ernst van de zaak kan Cartooning for Peace echter ook iemand helpen het vluchtelingenstatuut te verkrijgen in een ander land of tijdelijk ergens als kunstenaar ontvangen te worden.”

Info: www.cartooningforpeace.org.

Advertentie

LEGATEN EN SCHENKINGEN

Ja, ik wil de gratis brochure graag ontvangen, in alle vertrouwelijkheid.

Stuur de brochure naar: Mr. Mevr.

Naam: ..... Voornaam: .....

Adres: .....

Nr: ..... Bus: .....

Postcode: ..... Gemeente: .....

Ik wens dat Artsen Zonder Grenzen contact met mij opneemt in verband met een erfenis of een schenking.

Tel.: ..... GSM: .....

Ik wens de elektronische nieuwsbrief te ontvangen.

E-mail: .....

► Terugsturen naar:
Artsen Zonder Grenzen
Karlien Jolie
Dupréstraat 94 - 1090 Brussel

► Of contacteer ons:
Anne Van Den Bussche
Tel.: 0475/63.33.25
E-mail: legaten@azg.be

Dankzij het duo-legaat kunt u meer aan uw erfgenamen nalaten en tegelijkertijd een deel aan Artsen Zonder Grenzen schenken.

www.azg.be

ARTSEN ZONDER GRENZEN IS EEN INTERNATIONALE, ONAFHANKELIJKE, MEDISCHE HULPORGANISATIE.

Ontvang gratis uw infobrochure

Kerk & leven «L1»